

LIVSGLEDE

1/2023

MOMENTUMS ARBEID MED PASIENTFORLØP

Side 10

– JEG HAR LÆRT
Å SETTE NED
TEMPOET
**ANNE-LISE
SUNDBØ,
PÅRØRENDE**

Side 20

Står på ski igjen

– ett år etter
dramatisk
ulykke

Side 4

5 SMARTE
DINGSER TIL
PÅSKEFERIEN
OG ELLERS

Side 24

I DENNE UTGAVEN:

Dramatisk redningsaksjon

4

Jørgen Teien Blystad mistet foten, men beholdt livet. Den dramatiske redningsaksjonen ble filmet og er senere vist på TV2.

Vil ha helhetlig pasientforløp

10

Forløpet ved planlagte amputasjoner er til dels tilfeldig og dessuten ulikt fra sykehus til sykehus. Det vil Momentum gjøre noe med.

Benedicte Finnema er ikke i tvil:

16

Hun burde amputert mye tidligere.

Møt et medlem

20

Det er ikke bare pasienten som får livet snudd på hodet ved en amputasjon. Det kan Anne-Lise Sundbø skrive under på. Mannen hennes mistet beinet etter en MC-ulykke.

OM FORSIDEN:

OCH Ortopedi har laget en spesialtilpasset protesefot til Jørgen Teien Blystad. Nå står han igjen randonee. Foto: Tore Fjeld

Utgiver: **MOMENTUM**
Postboks 49 Skøyen, 0212 Oslo.
Utkommer 4 ganger årlig.

Layout: **BOLT.as**

Trykk: **Wisa Grafisk AS**

Redaksjonen i denne
utgaven av Livsglede:

Ingunn Solli
Redaktør
Ingunn.solli@hyper.no
Tlf: 90 18 70 31

Cathrine Merkesdal
Journalist

Petter Thime
Nestleder

Mark Miller
Styremedlem

momentum.nu

Annonser:
Petter Thime
petter.thime@momentum.nu
Tlf: 90 01 90 95

ISSN: 1891-3040

Livsglede redigeres
etter Redaktørplakaten
og Vær Varsom-plakaten.

TAKKER FOR SEG:
Kjetil Bragstad gir
stafettpinnen videre etter
12 år som styreleder.
Foto: Hans H. Reinertsen

Kjære medlem,

Et nytt år er i gang, med mange planlagte aktiviteter. Dette året startet vi tillitsvalgte med et seminar, hvor vi planla og koordinerte aktiviteter i året fremover. Vi hadde i tillegg intern kompetanseheving, diskusjoner og sosialt lag.

Jeg startet som tillitsvalgt i Momentum i 2011, altså for 12 år siden. Jeg var da 23 år gammel, og hadde ingen anelse om hva jeg engasjerte meg i. Vi hadde en nettside som ikke var oppdatert på en god stund, og som heller ikke fungerte som den skulle. Ingen var i stand til å oppdatere den. Møtene vi gjennomførte bar i stor grad også preg av å være mer uformelle enn formelle, og vi hadde heller ikke så mange styringsverktøy og informasjon knyttet til organisasjonsarbeid. Det var utfordrende å få oversikt over hvordan vi hadde jobbet tidligere, og hvordan beslutningshierarkiet faktisk virket.

I årenes løp, har det vært mye å orientere seg i. Alt fra Momentums historie og alle menneskene i Momentum, til hvordan vi skal drive organisasjonsarbeidet videre. Det har vært utfordrende på mange måter, men det har også gitt meg veldig mye. Sammen med dyktige mennesker har vi tatt Momentum et steg videre fra der vi var. Selv om det har gitt ulike utfordringer, hadde det ikke vært mulig å få Momentum dit vi er i dag, hvis det ikke hadde vært for de som gjorde jobben før meg.

Dette er det viktig å huske på. Jeg ser på endringer som en god ting, dersom de har en hensikt. Det er ingen vits med endringer for endringens skyld. Vi må være klar over at de som har engasjert seg tidligere, har gjort seg mange erfaringer det er verdt å ta med videre. Det er ingen vits å finne opp hjulet på nytt, og det kan være gode grunner til at vi gjør ting nettopp som vi gjør.

Som mange er klar over, stiller jeg dessverre ikke til valg på kommende landsmøte. Det er ikke fordi jeg ikke synes arbeidet i Momentum er gøy eller givende. Det er fordi min nåværende livssituasjon gjør at jeg føler jeg ikke strekker til på de områdene jeg har et ansvar. Da må andre ting komme foran et frivillig engasjement. Selv om jeg ikke lenger vil ha en formell rolle, vil jeg nok fra tid til annen kunne stille opp i en eller annen forbindelse.

Det er ingen grenser for hvor godt organisasjonsarbeidet kan bli, og hvor langt man kan nå. Det avhenger av hvorvidt og hvor mye våre medlemmer engasjerer seg, og hva de bidrar med. Til alle dere som vurderer å ta steget og bidra som tillitsvalgt, kan jeg varmt anbefale det, og håper du tar steget. Det gir nyttig kunnskap og erfaring som er verdifull og relevant på mange områder i livet, også i arbeidslivet.

Jeg håper, og tror, at de som tar over stafettpinnen føler det er enklere å komme i gang enn jeg gjorde for 12 år siden, og at de tar Momentum enda lengre, og bygger videre på alt vi har bygget opp sammen de siste årene. Jeg ønsker med det å takke for meg for mange fine år, og mange fine stunder i Momentum for nå.

Kjetil Bragstad
Kjetil Bragstad

DRAMATISK REDNINGSAKSJON:

Lever friluftslivet nesten som før

Har du fått med deg TV2s serie Reddet? Her følger vi redningshelikoptertjenesten på dramatiske og til dels farlige oppdrag, der de heiser opp sjøfolk fra frådende hav og redder turgåere som ligger skadet i en bratt fjellside.

Tekst: **BJØRNHILD FJELD**
Foto: **TORE FJELD**

HADDE FLAKS: Jørgen er tilbake i full jobb og dyrket fortsatt skiinteressen.

SPESIALPROTESE: Jørgen har fått tilpasset en randonee-støvel til protesefoten, som kan festes rett på bindingen.

En av dem som har mye å takke redningsmannskapene for, er Jørgen Teien Blystad (35). Den 19. august 2020 dro han på toptur i Hurrungane i Jotunheimen sammen med en kamerat. De var nesten ferdige med turen, da det plutselig gikk galt.

– Steinblokken jeg holdt i løsnet, og jeg falt med den 15 meter rett ned i en steinrøys. Steinblokken fortsatte 1000 høydemeter til ned i dalen, så jeg er glad for at jeg ikke falt enda lenger, forteller Jørgen.

Fallulykken kunne lett blitt fatal, men resultatet ble flere knekte ribbein, brudd på syv ryggvirvler, punktert lunge, kraftig hjernerystelse, kragebein ut av ledd – og en knust fot. Den dramatiske redningsaksjonen kan du altså se på TV2, som før episoden advarer om sterke scener. Vi får blant annet se en sterkt preget Jørgen som ikke er bevisstløs, men som åpenbart er helt omtåket og har store smerter.

HADDE FLAKS I UFLAKSEN

Heldigvis lyktes redningsaksjonen, og Jørgen ble trygt heist om bord i helikopteret og fløyet til sykehus. De

andre skadene lot seg reparere, men foten på høyre var ikke mulig å redde – amputasjon var eneste utvei.

– Ulykken var uflaks, og så var jeg utrolig heldig som overlevde. Den steinblokken kunne løsnet når som helst, men tilfeldigvis var jeg akkurat der, akkurat da, kommenterer Jørgen.

Friluftsliv har alltid vært viktig for Jørgen, og den første tiden grublet han mye på hvordan livet skulle bli etter ulykken. Han fryktet blant annet at han aldri skulle kunne gå topturer igjen.

– Ville jeg kunne gå på ski? Eller måtte jeg lunte rundt på truger? Jeg kjente ingen som brukte protese, og visste lite om hva som var mulig å få til, sier han.

Han var imidlertid innstilt på at han ønsket å være en del av det samme miljøet med friluftsfolk, og hvis det var mulig gjøre det samme som før. De fine naturopplevelsene sammen med andre har vært en svært viktig del av livet hans i mange år – de vil han nødig være foruten.

“ JEG KJENTE INGEN SOM BRUKTE PROTESE, OG VISSTE LITE OM HVA SOM VAR MULIG Å FÅ TIL.

– Jeg er ikke en som jakter adrenalin eller enorm fart og spenning. Det er ikke det som driver meg. Det er det å være ute i naturen, kun høre naturlige lyder, kjenne mestring og fellesskap – alt det setter jeg pris på, sier Jørgen.

SPESIALPROTESE FOR RANDONEE

Gjennom Momentum kom Jørgen snart i kontakt med likeperson, og kunne utveksle erfaringer med andre protesebrukere. Det var til stor nytte, forteller han. En viktig støttespiller har også vært ortopedingeniør Mads Truelsen ved OCH Ortopedi, som anbefalte å søke om å få en sportsprotese som et aktivitetshjelpemiddel. Og ja,

VI BEVEGER MENNESKER

- Vårt fokus er at du oppnår optimal hylsekomfort og best mulig protesefunksjon
- Vi strekker oss langt for at du skal føle deg trygg
- Vi er en kvalitetsbevisst organisasjon med fokus på hele mennesket

OCH

ORTOPEDI

Oslo og omegn, Innlandet, Østfold (Viken),
Møre og Romsdal, Rogaland og Nord-Norge

www.och.no

 ÖSSUR
LIFE WITHOUT LIMITATIONS

TID FOR FERIE I UTLANDET?

Vanntette komponenter

Ønsker du å kunne gå gjennom vannpytter om høsten eller ta en rask dukkert i bassenget på utenlandsferien uten å bekymre deg for at protesen skal utsettes for vann?

Össur har smarte, funksjonelle proteseløsninger som inkluderer vanntette protesekomponenter, alt for at du skal kunne leve et liv uten begrensninger så langt det er mulig.

Kontakt din ortopediingeniør for å undersøke hvilke muligheter du har for å få en vanntett protese!

WWW.OSSUR.SE

allerede første vinteren etter ulykken gikk Jørgen på ski.

– Når jeg går langrenn kan jeg bruke den vanlige protesefoten min, men for å kjøre ned bakkene trenger jeg en protese som klarer å stå imot rotasjonskreftene, forklarer Jørgen. Randonee-protesen måtte være lett, myk og spretten i oppover-terrenget, men stiv som en slalåmstøvel utfor. Løsningen ble en prototype utviklet hos OCH Ortopedi, som Jørgen fikk prøve første gang på tampen av 2021-sesongen.

– De store kreftene som oppstår i protesen ved utforkjøring, gjør det nødvendig å supplere hylsen med et lårkorsett. På Jørgens skiprotese kan lårkorsettet enkelt demonteres hvis han skal gå langt oppover, forklarer Mads Truelsen. Ortopediingeniøren kjører selv på ski, og har flere ganger vært med Jørgen opp i slalåmbakken for å teste utstyret.

Det er et viktig samspill mellom den som skal bruke protesen, og meg som ortopediingeniør. Jeg kan bare observere og analysere, det er Jørgen som føler hvordan protesen egentlig fungerer. Det er jo et mål at en person som får en funksjonsnedsettelse skal tilbake til sin vanlige hverdag. Jørgen har stått på ski i mange år, og med en spesialtilpasset protese kan han fortsette å gjøre dette – det handler i høyeste grad om deltakelse i samfunnet, sier Mads Truelsen.

MÅ TA HENSYN TIL PROTESEN

Jørgen kom tilbake i full jobb etter et år med sykemelding og pappaperm, og har familie med to små barn på ett og fire år. Han sier at familielivet gir en større begrensning på friluftslivet enn det at han er protesebruker, men at det nok endrer seg etter hvert som barna blir større. Han forteller at han heldigvis ikke har opplevd fantomsmerter. Men han har opplevd å få infeksjon i stumpen, og litt andre småplager. Mye kan heldigvis løses ved justering på hylsen.

– Jeg må så klart ta hensyn til at jeg bruker protese, hvis ikke kan små problemer bli store. For eksempel hvis det blir gnag mellom hylsen og stumpen – det er ikke bare å ignorere, for da må du fort være uten fot i noen uker. Men hvis jeg tar fornuftige hensyn og kjenner nøye etter, kan jeg stort sett gjøre hva jeg vil, sier han.

RÅ PÅ SKI: Jørgen var en god skikjører før ulykken, og ønsket å fortsette med sitt aktive friluftsliv.

HVA ER RANDONEE?

Randonee er å bruke alpint skiutstyr beregnet for skiløping i høyfjellet, spesielt skibestigning av topper, med etterfølgende frikjøring ned igjen. Randonee-utstyr gjør at man kan gå oppover i bratt terreng på de samme skiene som gir deg god skikjøring og kontroll ned igjen i terrenget.

STERK OG KLAR: – Det er altfor mange små sykehus som utfører amputasjoner. Da risikerer du å bli operert av en kirurg som har utført bare én amputasjon tidligere. Det vil du ikke, slår Geir Bornkessel fast.

Tilfeldighetene rår ved amputasjon

Kirurger med for lite amputasjons-erfaring, pasienter som ikke får tilbud om rehabilitering etter operasjonen – ja, til og med direkte feilbehandlinger. Dette er bare noen av grunnene til at Momentum jobber for å få til et standardisert pasientforløp ved amputasjon.

Tekst og foto: **INGUNN SOLLI**

STANDARDISERT PASIENTFORLØP

- Et pasientforløp defineres gjerne som en pasients møte med ulike deler av helsetjenesten i en sykdomsperiode. Et helhetlig pasientforløp strekker seg fra pasienten blir syk til pasienten er hjemme igjen, «frisk», og kan gjenoppta sine daglige sysler.
- I Norge finnes det pasientforløp for en rekke tilstander, blant annet for visse krefttyper. Men ikke ved amputasjon.
- Pasientforløpet slutter ikke når pasienten er utskrevet fra sykehuset. Det er flere aspekter enn bare sykdommen, blant annet hans/hennes funksjonsnivå, sosiale forhold og ikke minst pasientens ønsker og mål for dagliglivet sitt.

Geir Bornkessel er leder for Momentums helsepolitiske utvalg, og har i en årrekke arbeidet iherdig for å få til et standardisert pasientforløp ved amputasjon. Han forteller om pasienter som lever i årevis med sterke smerter og sår som ikke gror, før de i det hele tatt blir forelagt amputasjon som et alternativ. Mange synes også at informasjonen og støtten både før og etter amputasjon, ikke er god nok.

– Vi ser altfor ofte pasienter som burde ha amputert mange år tidligere, ikke minst i de tilfellene der det er sirkulasjonssvikt. Nevrologene forsøker i det lengste å få i gang blodstrømmen, selv om mange av dem nok vet at det er lite sannsynlig at de lykkes. Amputerer man tidligere, blir det enklere sårheling og mindre smerter. Men det er jo lett å tenke at det kan være traumatisk å miste et bein, og det gjør at legene vegrer seg for å ta den avgjørelsen. Det blir aller siste utvei. Derfor trenger vi nasjonale guidelines for når man skal slike avgjørelser, og dessuten retningslinjer for hva slags personell man bør involvere i et team rundt pasienten. En likeperson ville for eksempel kunne informert om at livet etter amputasjon kan bli mye bedre enn de tror, sier Geir Bornkessel.

STORE VARIASJONER I BEHANDLINGEN

Arbeidet med et pasientforløp begynte allerede i 2007. Geir satt på den tiden i det regionale brukerutvalget i Helse Sør-Øst, og tok initiativ til en faggruppe som i 2014 leverte en rapport om amputasjonsområdet i norsk helsevesen.

– Vi fant ut at det er en stor og veldig uønsket variasjon i alt fra forberedelsene til utførelse og tverrfaglig samarbeid ved amputasjoner. Det utføres for eksempel amputasjoner ved små sykehus der kirurgene har lite erfaring med slike inngrep. Det tverrfaglige samarbeidet mellom de forskjellige faggruppene er også helt tilfeldig. Dermed blir den amputerte og pårørende overlatt til tilfeldigheter og en meget vanskelig individuell reise.

ENDELIG MØTE MED HELSEDIREKTORATET

I 2015 flyttet Geir til Spania, og siden har det skjedd veldig lite i Helse Sør-Øst.

– Den rapporten fra faggruppen ble nok bare lagt i skuffen, dessverre, sier Geir, som selv fra sitt nye hjem i Spania fortsatte arbeidet. Han har deltatt på seminarer, holdt foredrag for

OPPFØLGING: Geir har et godt team rundt seg, ikke minst ortopediingeniør Lars Beck (t.v.) og ortopeditekniker Thomas Langbråten ved Ortopediteknikk.

“VI TRENGER NASJONALE RETNINGSLINJER FOR NÅR MAN SKAL TA AVGJØRELSE OM AMPUTASJON.

helsepersonell og deltar i et fagnettverk for amputerte. Han har hatt utallige samtaler med leger, fysioterapeuter, sykepleiere og andre med et brennende ønske om å gjøre mer for amputerte.

Geir har i lang tid også jobbet for å få til et møte med helsedirektoratet. I høst lyktes det endelig, og her synes Geir de fikk gehør for synspunktene. En av møtedeltakerne fra Helsedirektoratets side var til og med tidligere fysioterapeut ved Sunnaas sykehus.

– Men mot slutten av møtet kom det fram at direktoratet har fått i oppdrag å gjennomgå alle de pasientforløpene

som allerede finnes i dag, og at dette vil beslaglegge all deres tid de neste årene, forteller Geir Bornkessel.

«TRUET» MED Å SETTE IGJEN BEINET

Likevel, noe kom da ut av møtet. For etter flere års forsøk på å få et møte med Helse- og omsorgsdepartementet uten hell, kom det plutselig en invitasjon til møte mellom Momentum og departementet. Geir er ikke fremmed for tanken på at direktoratet har trukket i noen tråder for å få det til.

– I møtet var statssekretær Karl Kristian Bekeng og to andre ansatte, og jeg opplevde dem som veldig lydhøre. Vi argumenterte blant annet med at en skikkelig vurdering av spesialisthelsetjenesten, etterfulgt av god rehabilitering, også er god samfunnsøkonomi. Det argumentet forstod de, sier Geir med glimt i øyet.

Momentum ønsker dessuten at amputasjoner kun skal utføres på noen få, utvalgte sykehus, og at det skal være tverrfaglige team som samarbeider om pasienten gjennom hele forløpet. Her

UTRETTELIG: Geir Bornkessel har jobbet politisk store deler av livet. Nå leder han Momentums innsats for et helhetlig pasientforløp ved amputasjon.

TRØNDELAG ORTOPEDISKE VERKSTED

SERVICE – ENGASJEMENT – RESPEKT - KVALITET

TOV tilbyr:

Tilpasning av alle typer arm – og benproteser.

Gåskole – Ukentlig treningstilbud for aktive benprotesebrukere.

Aktivitetsdag for benprotesebrukere planlegges våren 2023.

må både ortopediingeniør, fysioterapeut, ergoterapeut, kirurg og andre relevante fagfolk inn. Og en likeperson.

– Til slutt spurte jeg hva jeg måtte gjøre for at statssekretæren ikke skulle glemme denne saken så snart jeg hadde gått – kanskje ta av meg beinet og sette det igjen på bordet hans? Da lo han, og forsikret at vi hadde så mange gode argumenter at det trengtes ikke, sier Geir med en latter. – Det var et godt møte, legger han til.

“ DET ER EN STOR OG VELDIG ØNSKET VARIASJON I ALT FRA FORBEREDELSENE TIL UTFØRELSE OG TVERRFAGLIG SAMARBEID VED AMPUTASJONER.

VEIEN VIDERE

Noen umiddelbare resultater blir det likevel ikke av møtet. Oppdragsdokumentene som sier hva helseforetakene skal gjøre fram mot 2024, er sendt ut fra departementet allerede. Men Geir Bornkessel mener han fikk bra gehør for Momentums syn, og han fikk dessuten et godt råd med på veien: Å alliere seg med Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon (FFO).

– Det er kanskje ikke helt enkelt, de har mange pressgrupper de skal ivareta.

JUSTERING: Geir Bornkessel på besøk hos ortopeditekniker Thomas Langbråten for å justere en litt kranglete protese.

Og vi er en liten gruppe, tross alt. Men Momentum er med i Smågruppeforumet i FFO, og nå vil vi forsøke å få pasientforløp ved amputasjon på dagsorden i neste møte i forumet. Kanskje dette er veien inn til FFO på nasjonalt nivå, sier Geir Bornkessel, som slett ikke er klar for å gi seg:

– Absolutt ikke! Vi skal bygge allianser med andre interesseorganisasjoner, som Diabetesforbundet, Smerteforbundet og andre. Og så skal vi fortsette å jobbe politisk for å få nasjonale retningslinjer, slår han fast.

Betal Momentum kontingenten med Vipps

767153

Vippsnummer

vipps

Hamar Ortopediske AS

Vi tilbyr individuelt tilpassede hjelpemidler.

- Proteser
- Ortoser
- Ortopediske sko
- Fotsenger
- Spesialsko
- Innleggsåler
- Korsetter
- Oppbygg mm.

*Ortopediteknikk
i sentrum*

Besøksadresse: Grand Helsecenter,
Torggata 1, 2317 Hamar
Telefon: 62 51 19 50
E-post: post@hamar-ortopediske.no
Web: www.hamar-ortopediske.no

ANATOMIC STUDIOS

**Prosthetic Fashion
for Everybody &
Every Body**

anatomic-studios.com

Mistet beinet, men restartet livet

En av dem som skulle ønske hun hadde amputert tidligere, er Benedicte Finnema. Den aktive damen skadet det ene beinet alvorlig i en skiulykke, og det ble starten på et tre og et halvt år langt smertehelvete.

Tekst: **INGUNN SOLLI**
Foto: **PRIVAT**

Vi spoler tilbake til 14. februar 2016. Det er valentinsdagen, det er torsdag og det er puddeføre. En flott dag på alle måter. Benedicte elsker å stå på ski, og er på vei ned bakken. Hun nyter dagen.

Så skjer alt veldig fort. Plutselig kjenner hun et kraftig rykk og går i bakken med et smerteskrik. Den ene skien har heftet seg fast i en trerot, og nå ligger hun der med det ene beinet i en rar vinkel.

– Det gikk ikke opp for meg hvor alvorlig skaden var før flere dager senere. Da hadde jeg vært gjennom fem operasjoner på seks dager, og så spurte jeg legen, nærmest for spøk: «Jeg må vel ikke amputere?». Da ble han først helt stille, før han svarte: «Nei, vi har ikke kommet

MANGE FORSØK:
En «innvendig protese» skulle redde Benedictes bein. Det gjorde den ikke.

dit ennå». Da gikk jeg rett i kjelleren, altså. Det klikket helt for meg, forteller Benedicte på Facetime fra Australia. Her er hun på sin lenge planlagte og etterlengtede seks uker lange eventyrtur, som hun lovet seg selv i 60-årgave da amputasjonen endelig ble et faktum.

Men tilbake til 2016.

I samtalen med legen var det altså første gang ordet amputasjon dukket opp, men Benedicte var slett ikke klar for et slikt inngrep. Ikke visste hun hva det innebar, og ikke visste hun hva som ventet henne av operasjoner, smerter, komplikasjoner, nye operasjoner og enda mer smerter ved å forsøke å redde beinet.

– Jeg var sikker på at amputasjon ville være helt katastrofalt, at livet ville være over. Jeg som elsket et aktivt liv med golf og ski, forteller Benedicte.

BEINET DØR

Beinet ble altså værende, og i løpet av de neste to årene måtte hun gjennom fem nye operasjoner, med stadige komplikasjoner. Nesten halvannet år etter ulykken stod valget mellom amputasjon eller å sette inn en innvendig kneprotese.

– Det ble den innvendige protesen, selv om jeg egentlig visste at det ikke kom til å fungere. Og det gjorde det heller ikke, forteller Benedicte.

Så kom sommeren 2019. Benedicte

DET STORE EVENTYRET:

Benedicte lovet seg selv Australia-tur i 60-årgave da hun amputerte. Etter litt ekstra pandemiventing, ble drømmen endelig realisert i 2023.

humper rundt med innvendig protese og en svær ortose utenpå venstre ben.

Så begynner beinet å dø.

– Det var i august, jeg var på golfbanen med gutta. Jeg hadde mye vondt, men jeg spilte. Så sier plutselig gutta at det er noe rart med benet mitt, det begynner å bli blått, forteller Benedicte. Hun setter seg umiddelbart i bilen, kjører hjem, legger seg med beinet høyt og ringer Ullevål sykehus.

ENDELIG AMPUTASJON

For å gjøre en lang historie kort: Til slutt sier legen at beinet ikke kan reddes, nå må hun amputere. Men i mellomtiden hadde Benedicte satt seg litt inn i hva amputasjon

DRØMMEREISE: I dag er det ikke stort som hindrer Benedicte i å leve livet til fulle. Reisen rundt i Australia ble et eventyr.

innebar. Hun kjente allerede Mark Miller i Momentum, og fikk mange gode råd fra ham og nettverket i Momentum.

– Hadde det ikke vært for Mark, så vet jeg ikke ... Jeg skulle så ønske at helsepersonellet hadde kontaktet Momentum og likepersonene deres på et tidlig tidspunkt. Da jeg selv møtte en likeperson og skjønte at det fantes et støtteapparat, så alt plutselig helt annerledes ut. Det er jo ikke noe rart at man er redd for å amputere, og dessuten hører man jo på legens råd. Hvem skal man ellers høre på når man ikke vet at det finnes gode alternativer?

TILFELDIGHETENE RÅR

Benedicte er helt tydelig på at et

standardisert pasientforløp hadde utgjort en hel verden av forskjell for hennes del.

– Jeg skulle for det første amputert mye tidligere. Jeg skulle dessuten hatt tilgang på et tverrfaglig team av fagpersoner, og jeg skulle ha snakket med en likeperson på et tidlig tidspunkt, sier Benedicte. Hun er også kritisk til at hun ble sendt til «rehabilitering» mens hun var altfor syk, og at hun måtte slåss for å komme til Unicare Fram for rehabilitering etter amputasjon.

– Det er dessverre dønn tilfeldig hvilken lege du møter og hvor du ender opp på rehabilitering. Det er viktig at vi ber om hjelp og stiller krav, sier Benedicte med ettertrykk.

Har sagt unnskyld

Sju år etter ulykken er Benedicte i god form og har det veldig bra. Hun lever igjen et aktivt liv og er så godt som smertefri, noe hun takker både Momentum, egen innsats og gode hjelpere ved OCH Ortopedi for.

– Jeg er kvitt alt det vonde, jeg har jo ikke engang fantomsmerter. I går gikk jeg 14 000 skritt! Hadde jeg visst dette, hadde det jo ikke vært noe problem å amputere tidligere, sier Benedicte, som forteller at teamet ved Ullevål sykehus har ringt og beklaget at de ikke amputerte tidligere.

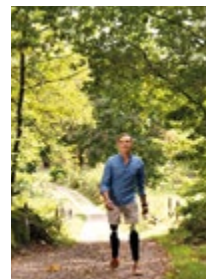
– Ja, de er kjempelei seg. Men jeg har fått livet tilbake – eller, nei. Jeg har restartet det!

På tur i ur og skur!

Vår protesefot Xtend Foot er den mest fleksible i markedet (17° inversion / 17° eversion) og fungerer godt i alle slags underlag og tåler vann.

Den er så tilnærmet en menneskelig fot som man kan komme.

Start reisen din på lindhextend.com

Scan QR-koden og les mer

DEVELOPED AND
MADE IN SWEDEN

Følg oss gjerne på

FRI UTFOLDELSE er vår spesialitet

Norsk Teknisk Ortopedi tenker framover. Vi vil være i forkant av kroppens utvikling og skal være klare den dagen nye behov melder seg. Målet er at brukere skal vokse og utvikle seg med sine hjelpemidler. Med stadig bedre teknikk og fokus på hver enkelts personlige behov ønsker vi å gjøre hverdagen best mulig for våre brukere. Vi vet mulighetene og har løsningene som gir en god funksjon.

Norsk Teknisk Ortopedi AS

Vikavegen 17, 2312 Ottestad – Tlf: 62 57 44 44 – nto@ortonor.no
www.ortonor.no

– Snakk med noen du ikke er glad i

Anne-Lise er en pårørende, hun er gift med en som amputerte etter en alvorlig ulykke. Ønsket om å møte andre i samme situasjon, ga henne motivasjon til å bli kontakt- og likeperson i Momentum Midt-Norge.

Tekst: **CATHRINE MERKESDAL** Foto: **PRIVAT**

ANNE-LISE SUNDBØ

Bor: Hegra, Stjørdal.

Medlem i Momentum siden: Sommer 2022. Er nå kontakt-person i Momentum Midt-Norge for pårørende.

Jobber som: Lærer på videregående skole, hvor hun utdanner helsefagarbeidere. Er selv sykepleier i bunn.

Hvordan er det å være pårørende?

I den akutte fasen var det veldig traumatisk. Jeg hadde voldsomme følelssesvingninger, samtidig som det hele tiden kom nye praktiske oppgaver som måtte håndteres.

På sykehuset møtte vi heldigvis fantastisk fine mennesker som forstod at også jeg trengte å bli sett og hørt. Så vil jeg si at den første veldig slitsomme perioden går over etter hvert. Det var mørkt en periode, men sakte kom lyset inn.

Fikk du den avlastningen du hadde behov for?

Jeg tok jo ansvaret på hjemmebane og ble «hjemmesykepleier» en periode. Det var naturlig, også med tanke på min bakgrunn som sykepleier. Kommunen stilte opp med hverdagsmestringsteam, det var flott å erfare.

Hva er ditt beste råd til andre pårørende?

Jeg skal dele mitt best tips: Ta kontakt med pårørendeforeningen. Jeg snakker med dem en gang i måneden, du får tilbud om fem til seks samtaler. Der får jeg ventilert. Tilbudet er gratis, og det er kort ventetid. Du snakker med fagutdannede, som psykiatriske sykepleiere og psykologer. Snakk med folk du ikke er glad i, med andre ord, hehe. De tåler det, og du kan snakke friere. Det er bra å være

åpen med de rundt deg, men ikke slit ut venner for mye om du har det tøft.

Hvordan ønsker du å bidra som likeperson?

Først og fremst er jeg jo en pårørende selv, så ved å bruke egne erfaringer tror jeg vi kommer et godt stykke på vei. Jeg henter også inspirasjon fra et fag jeg underviser i på skolen. Faget heter Kommunikasjon, og her dykker vi ned i temaer som blant annet sorg og kriser.

Nå skal jeg også ta en videreutdanning i Bodø. Den handler om stress og langvarig belastning og traumer. Det er for å gi meg mer kjøtt på beinet når jeg er ute og holder foredrag og snakker med folk, i tillegg til å forstå egen situasjon enda bedre.

Hva er det beste som har skjedd det siste året?

Den er lett – jeg har giftet meg! Vi har vært samboere noen år. En dag snakket vi om døden, det kunne jo vært utfallet av ulykken. Det setter ting i perspektiv. Så sier han: Vi må gifte oss! Frir du til meg, spurte jeg. Ja, sa han. Så giftet vi oss. Det var en flott dag.

Hva er de største endringene i hverdagen etter amputasjonen?

Det er at ting tar lengre tid. Vi må planlegge bedre. Ellers synes jeg ikke det er så mye endringer, for å være ærlig.

Antingen	Eller
Strand	✓ Fjell
✓ Sove lenge	Stå opp ved morgengry
✓ (Lyd)bok	✓ TV-(serie)
✓ Kjøtt	✓ Vegetar
✓ Sommer	Vinter
✓ Aktivitet	✓ Sofa
✓ Hage	Terrasse
Nettavis	✓ Papiravis

Hva har du lært av den nye hverdagen?

Jeg har lært å sette ned tempoet. Og så har jeg vært snekkerlærling. Vi har bygget et drivhus som et hobbyprosjekt. I tillegg har vi kommet veldig mye tettere på hverandre. relasjonene påvirkes selvfølgelig av det som skjedde. Vi snakker mer sammen og har lært at vi må være ærlige og lufte ut frustrasjonene våre.

Har du noen hobbyer?

Jeg er veldig glad i å dyrke grønnsaker og stelle i hagen. Og så tar jeg bilder. I tillegg kjører også jeg motorsykel, det var jo det mannen min skadet seg på. Han er ikke skremt fra å kjøre mer. Jeg, derimot, er det. Så vi får se om jeg kommer meg tilbake på den.

En funfact om deg selv?

Jeg har høyere grad i Forsvaret enn mannen

min. Han er løytnant og jeg er kaptein. Det betyr jo at han må høre etter, haha!

Hvordan ser din ideelle helg ut?

Stå opp sent og drikke te i sengen. Være sammen med barnebarna mine. Gå en tur, eller en plikt-tur, jeg har hørt det gjør godt. Så må jeg jobbe litt i hagen, og på kvelden kunne jeg møtt venner og gått på konsert.

Nevn en ting som står på bucketlisten din

Kjøre mer motorsykel i Amerika. Blant annet kjøre Route 66! Hvis jeg tør.

Hva ville du sagt til en ti år yngre utgave av deg selv?

Ikke bekymre deg for ting du ikke har kontroll over. Det du ikke vet utfallet av, kan ikke tenkes i hjel. Det som skjer det skjer, og en kan aldri være hundre prosent forberedt.

Hvis du var statsminister for en dag, hva ville du gjort?

Kunne jo startet med å heve lønnen til lærerne, hehe! Jeg tror jeg ville fjernet stortingsrepresentanter som ikke har arbeidserfaring, og fått inn folk med minimum fem års arbeidserfaring. I tillegg skulle politikerne vært mer ute arbeidslivet og fått med seg hva som faktisk skjer der ute, i den virkelige verden. Jeg hadde sikkert brukt opp hele oljefondet, men man må jo være litt ambisiøs?

Hva er et godt liv for deg?

Å slippe å ha så mye bekymringer. Men det livet jeg har nå, det er et godt liv. Jeg har gode venner, en fin familie, god jobb og opplever mye gøy. Så jeg vil si jeg lever det gode liv.

Carol Davis
HOUSTON, TEXAS

From getting by to getting on

Thanks to body-integrated solutions

TO LEARN MORE ABOUT CAROL'S JOURNEY AND THE OPRA™ IMPLANT SYSTEM,
GO TO WWW.INTEGRUM.SE

Integrum

Intuy® Kne

*Et motorisert Protese kneledd,
som aktivt assisterer hvert trinn.*

Reboocon Bionics B.V. er et innovativt, høyteknologisk selskap basert i Delft, Nederland. Vi bruker vår banebrytende robotteknologi for å gjenopprette evnene og øke menneskehetens styrke. Vårt forsøk på å forbedre livskvaliteten startet i 2016 og vi vil aldri stoppe.

Jeg kan gå lenger!

Ryggen min gjør ikke
vondt lenger!

Jeg føler meg mer
selvsikker!

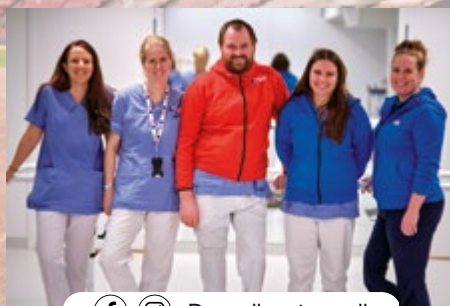

"Det har blitt ett nytt liv for meg etter 48 år med protese"

Kontakt ditt lokale proteseteam

Bergen

Tlf: 55 20 64 60
post@drevelin.no
drevelin.no

f @ Drevelinortopedi

Kristiansand

Tlf: 40 00 48 08
drevelin@drevelinsor.no
drevelin.no

f @ Drevelinsor

Hils på proteseteamet i Vestfold og Telemark.

God stemning. Bra proteser.

ORTOPEDI
TEKNIKK

tlf: 33 01 76 00

ortopediteknikk.no

Nytt & nyttig

Påsken og våren er like om hjørnet, og her er noen produkter som kanskje gjør sesongen enda litt finere.

Renere luft

Visste du at innendørsluften er ofte mer enn dobbelt så forurensset som luften utendørs?

En luftrenser med karbonfilter filtrerer og renser luften for blant annet støv, dyrehår, lukt, virus og bakterier, i tillegg til pollen som lurar rett rundt hjørnet.

→ enklereliv.no

For frysepinner I

Et sitteunderlag med innebygd varme er den perfekte turkameraten for deg som hater å bli kald og våt på rumpa. Sitteunderlaget kommer også med en 5V Powerbank med USB-tilkobling, som gir en varmetid på omtrent fire timer.

→ heatexperience.no

Kopp som ikke velter

Jo da, vi har sett kopper som ikke velter tidligere, men denne er noe helt for seg selv. Lei av kaffe på tastaturet? Mighty Mug-koppen kan du både bokse til og sparke en fotball på – den står like støtt.

→ enklereliv.no

For frysepinner II

Denne varmemansken er perfekt for deg som er lei av kalde fingre når du skrapper is av bilen, bærer ved på hytta eller bare koser deg i solveggen. Varmemansken har integrerte varmeelementer i karbonfiber på oversiden, som strekker seg helt ut til fingertuppene. De medfølgende batteriene har en varmetid på inntil fem timer, ifølge forhandleren. Finnes også som vott.

→ heatexperience.no

Gi deg selv velvære med en massasjepute

Høye skuldre? En massasjepute løser opp muskelknutene og gir deg en behagelig følelse. Den kan også avgi varme.

→ enklereliv.no

Vi gjør det mulig!

Blatchford Ortopedi AS er en av Norges ledende ortopediske klinikker. Vi er eid av Blatchford Group som har sitt hovedsete i Storbritannia. Vårt selskap har over 130 års erfaring innen rehabiliterende tjenester.

I Blatchford Ortopedi er vi mer enn 170 medarbeidere innen ortopedi-teknikk. Vår visjon er at alle våre kunder kan få et bedre liv. Enten du trenger en avansert protese, ortose eller en tilpasset innleggssåle, kan du være trygg på at vi leverer deg høy kvalitet og individuell service.

Blatchford Norge består av seks avdelinger som holder til i:
Arendal, Kristiansand, Bergen, Bodø, Harstad og Tromsø.

I tillegg har vi satelittklinikker på følgende plasser:
Alta, Finnsnes, Stokmarknes, Narvik, Mo i Rana, Gravdal, Førde, Flekkefjord, Sørlandet Sykehus Arendal og Nordås AFMR.

blatchford.no

Blatchford
Ortopedi

Alpha TruSeal Liners

Eksepsjonell forseglingskvalitet med fire finns/ringar, i en unik trinn-design, støpt direkte inn i linern, utan behov av spray/medel vid påtagning, og har plass til ulike lemformer.

Alpha SmartTemp Gel Liners

Med den varmeabsorberende teknologien er Alpha SmartTemp Gel liner behagelig, varmeregulerende og veldig slitesterk.

nordiCrtopedica

For mer informasjon besøk www.nordicortopedica.se eller e-post info@nordicortopedica.se

Totalleverandør av ortopediske hjelpemidler

Vi skaper bevegelse!

Atterås lager og tilpasser alle typer benproteser, enten du er amputert gjennom hoftelodd, lår, kneledd, legg, ankel eller forfot.

Vi har lang erfaring og høy kompetanse innen tilpassing og produksjon av benproteser. Vårt team består av ulike yrkesgrupper som ortopediingeniører, ortopediteknikere og fysioterapeuter.

Lurer du på om vi kan hjelpe deg?
Ta kontakt med oss på:

93 68 60 00

post@atteraas.no

www.atteraas.no

Møllendalsveien 1, 5009 Bergen

Bytt protesedeler raskt og enkelt med en hurtigkobling!

Bytte fot? Bytte til hygiene-
protese eller bare koble av?
Hurtigkoblingen Xtend Connect
tåler vann og gjør din hverdag
enklere.

Start reisen din på lindhextend.com

Scan QR-koden og les mer

DEVELOPED AND
MADE IN SWEDEN

Følg oss gjerne på

Aktiviteter i Momentum 2023

Dato	Aktivitet	Sted
07.- 27.03	FFO Viken – Hva nå? Nøkler til en bedre hverdag med kronisk sykdom	
11.03	Totenbadet – Raufoss badeland	Innlandet
18.-20.03	Kiel Tur	
29.03	Pizzakveld Trondheim	Midt
15.-16.04	Landsmøte i Momentum	
26.04	Pizzakveld Steinkjer	Midt
27.04	Temakveld hos Østo Ortopedisenter avd. Trøndelag	Midt
29.04	Bowling Hamar	Innlandet
24.05	Pizzakveld Trondheim	Midt
02.-04.06	Friluftssarrangement Rosendal	Vest
03.-04.06	Sommeravslutning Fiskebrygga Kristiansand	Sør-Vest
15.-18.06	Momentum Weekend 2023	Hamar
21.06	Pizzakveld Steinkjer	Midt
01.06	Pårørende kveld – TOV og Selli rehab	Midt
30.06-02.07	Sommeravslutning Langesund	Sør-Øst
10.-13.08	Weekend ved Tyn/Filefjell, Jotunheimens forgård	
25.-28.08	Fjellhelg Hjerkin med Funkibator	
01.-03.09	Likepersonssamling	Midt
14.10	Medlemsmøte og kurs/fagdag	Innlandet
24.-26.11	Julebord på Hafjell	Øst
24.-26.11	Juleavslutning	Midt
01.-03.12	Julebord Geilo	Vest

Momentum weekend 2023

Nå er det igjen snart tid for årets hyggeligste, morsomste og mest inspirerende dager!

Hold av tiden torsdag 15. til søndag 18. juni, og gled deg til spennende foredrag og hyggelige sosiale aktiviteter.

Mer detaljer om program og påmelding kommer snart på nettsiden og i nyhetsbrevet.

**HOLD AV
DATOEN**

Scan QR-koden for
mer informasjon

Frihet til bevegelse
og til i større grad å
kunne bestemme
over eget liv.

SOPHIES MINDE ORTOPEDI AS er totalleverandør
av ortopediske hjelpemidler, og tar i mot
pasienter fra hele landet.

sophiesminde.no

Vi har
kapasitet
og kort
ventetid!

BT ORTOPEDI

- Teknologi og håndverk hånd i hånd

Alle er unike.

Vårt mål er å forbedre livskvaliteten til alle våre pasienter. Tett samarbeid mellom deg som pasient, våre ortopediingeniører og teknikere gir de beste resultatene.

BT Ortopedi AS, tidligere Buskerud Teknisk Ortopedi AS
Telefon: 32 80 93 93 | E-post: post@bto.no | www.bto.no
Drammen – Hønefoss – Notodden – Kongsberg – Ål

Bevegelse – Helse – Glede

ØSTO Ortopedisenter AS

Innlandet: Gartnervegen 10 | 2312 Ottestad | Tlf.nr: 62573900 | E-post: post@osto.no | www.osto.no
Trøndelag: Vestre Rosten 79 | 7075 Tiller | Tlf.nr. 90701400 | E-post: post@osto.no | www.osto.no

Oppnå bedre livskvalitet med en hydraulisk protesefot

Menneskefoten er kompleks og perfekt designet for at vi skal kunne bevege oss trygt i variert terreng og på ulike typer underlag - vanligvis uten å tenke over det.

En hydraulisk protesefot er laget for å fungere så likt den biologiske menneskefoten som mulig. Ved hjelp av hydraulisk damping justerer foten seg selv og tilpasser seg terrenget og miljøet du beveger deg i.

På flatt ujevnt underlag vil en hydraulisk protesefot sørge for en jevnere balanse mellom protesebenet og den friske siden.

Gange i oppover- og nedoverbakke vil kreve mindre energi.

Siden tåen holder seg løftet igjennom svingfasen reduseres risikoen for å snuble og falle.

Hydraulisk damping gir en mer naturlig ankelbevegelse som gjør at du kan bevege deg lettere, friere og tryggere i alle typer miljø og terreng.

ElanIC - en datastyrt hydraulisk protesefot

ElanIC er en datastyrt hydraulisk protesefot fra Blatchford med integrerte sensorer som gjenkjenner brukerens aktivitet og miljø.

Ved rask gange og i oppoverbakke vil foten gi god fremdrift og bidra til å redusere din energibruk.

I nedoverbakke vil foten bremse for å sikre en trygg og kontrollert gange. Når du står stille vil foten raskt gå i lås og du vil oppnå god stabilitet og balanse.

ElanIC er en allsidig, vanntett og robust protesefot for deg som ikke vil gå på akkord med dine favorittaktiviteter.

Les mer:

Kontakt din ortopediingeniør for å få vite mer om hvordan du kan få prøve en av Blatchford's hydrauliske proteseføtter.

Studier viser at en hydraulisk protesefot kan bidra til:

- Raskere, mer naturlig og mindre energikrevende gange
- Mindre belastning på skjelettet og det friske benet, og redusert risiko for å utvikle slitasjegikt og ryggplager
- Mindre trykk og belastning i protesehylsen
- Redusert risiko for å snuble og falle
- Bedre kroppsholdning
- Økt komfort og bedre langsiktig helse

EchelonER - en ny hydraulisk protesefot med økt ankelbevegelse

EchelonER er en ny hydraulisk protesefot fra Blatchford med økt ankelbevegelse som gir mulighet for både barfotgange og bruk av sko med ulike hælhøyder.

Foten er vanntett og robust, og spesielt utviklet for å gi deg større fleksibilitet og frihet i hverdagen.

Les mer om EchelonER:

Ortopro

Distribueres i Skandinavia av Ortopro AS
t: 55 91 88 60 • e: post@ortopro.no
Følg oss på sosiale medier: @ortoproas

A close-up photograph of a person's lower leg and foot. The person is wearing a black athletic sock and a prosthetic running blade. The blade is black with a silver-colored curved section. A Salomon sneaker, which is black and tan with orange accents on the sole, is attached to the blade. The person is standing on a large, rough, grey rock. The background is a blurred, natural landscape with dry grass and a body of water under a bright sky.

Xtra Torsion. Xtra Shock.

The **AllPro XTS** combines the AllPro performance you have come to expect with an even smoother rollover and forgiveness on rough terrain or around town. The XTS unit provides adjustable torsion and vertical shock reduction without sacrificing build height.

Fillauer®

Momentum landet rundt. Vi er til for deg og dine. Ta kontakt!

ØST

Oslo, Akershus og Østfold

Regionleder:
Hans Petter Børresen
hpb@momentum.nu
T: +47 95 11 93 64

ØST

Oslo, Akershus og Østfold

Likepersonkontakt:
Kristin Holter Sørensen
khs@momentum.nu
T: +47 99 71 97 56

INNLANDET

Hedmark og Oppland

Regionleder:
Knut J. Lehre
kjl@momentum.nu
T: +47 91 58 19 02

INNLANDET

Hedmark og Oppland

Likepersonkontakt:
Ole Martin Tveter
omt@momentum.nu
T: +47 45 47 09 70

SØR-VEST

Rogaland og Agder

Regionleder:
Arild Bergstrøm
ab@momentum.nu
T: +47 95 09 70 60

SØR-VEST

Rogaland og Agder

Likepersonkontakt:
Terje Tobias Finnsådal
ttfinsaadal@icloud.com
T: +47 91 59 54 66

VEST

Hordaland, Sogn og
Fjordane

Regionleder:
Anniken Jahnsen Kvaal
ak@momentum.nu
T: +47 95 80 58 42

VEST

Hordaland, Sogn og
Fjordane

Likepersonkontakt:
Morten Furre
mf@momentum.nu
T: +47 91 56 89 62

SØR-ØST

Buskerud, Telemark og
Vestfold

Regionleder:
Merete Linde-Nielsen
mln@momentum.nu
T: +47 90 47 07 13

SØR-ØST

Buskerud, Telemark og
Vestfold

Likepersonkontakt:
Sverre W. Øverland
swo@momentum.nu
T: +47 98 42 26 09

SVERIGE

Styreleder:
Christoffer Lindhe
christoffer.lindhe@momentum.nu
T: +46 728 57 13 00

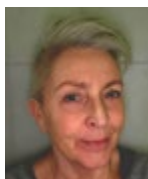
SVERIGE

Nestleder:
Robert Lång
robert.lang@momentum.nu
T: +46 707 43 05 71

MIDT-NORGE

Trøndelag, Møre og Romsdal

Pårørende kontakt:
Anne-Lise Sundbø
as@momentum.nu
T: +47 99 79 53 51

MIDT-NORGE

Trøndelag, Møre og Romsdal

Regionleder og
likepersonkontakt:
Tor Aalberg
ta@momentum.nu
T: +47 46 63 06 42

MIDT-NORGE

Trøndelag, Møre og Romsdal

Likepersonkontakt:
Sven Erik Almaas
sea@momentum.nu
T: +47 91 17 91 60

HOVEDSTYRET I MOMENTUM

Kjetil Bragstad

Styreleder:
Kjetil Bragstad
kjetil.bragstad@momentum.nu
T: +47 48 60 19 74

Petter Thime

Nestleder:
Petter Thime
petter.thime@momentum.nu
T: +47 90 01 90 95

Morten Berg

Styremedlem/
økonomiansvarlig:
Morten Berg
morten.berg@momentum.nu
T: +47 90 16 30 66

Mark Miller

Styremedlem/
Likepersonkoordinator:
Mark Miller
mark.miller@momentum.nu
T: +47 92 88 76 60

Silje Bjerga Nesland

Styremedlem/sport og
aktivitets ansvarlig:
Silje Bjerga Nesland
silje.bjerga.nesland@momentum.nu
T: +47 40 24 10 81

Geir Bornkessel

Varamedlem:
Geir Bornkessel
geir.bornkessel@momentum.nu
T: +47 97 15 58 78

Roar Olafsen

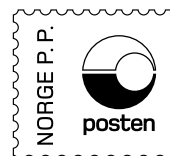
Varamedlem:
Roar Olafsen
borgolafsen@gmail.com
T: +47 93 69 73 30

Liv Karin Søstuen

Adm. sekretær:
Liv Karin Søstuen
info@momentum.nu
T: +47 40 00 43 60

Returadresse:
Momentum
pb. 49 Skøyen
0212 Oslo

Bebionic hand

“#NeverStopReaching means believing I can achieve everything I want and more! With practice, I can master anything.”

Johanna from Sweden: @bionic_jo

ottobock.

#WeEmpowerPeople
www.ottobock.com/sv-se